

Kas!**Etusivu****Kirjoitusohjeet | Writing Instructions****Tietoa blogista**

Mitä mieltä on musiikkikasvatuksessa?

11.6.2026 Tua Hakanpää

Mitä mieltä on musiikkikasvatuksessa? Tätä kysymystä pohdin usein työssäni musiikkikasvatuksen yliopistonlehtorina – erityisesti nyt, kun opetussuunnitelmatyö on jälleen liikkeessä.

Musiikin puolesta puhuvat usein ne, jotka jo valmiiksi rakastavat sitä. Meille musiikki näyttäytyy väylänä tunteiden käsittelyyn, yhteisöllisyyteen, luovuuteen ja merkityksellisyyteen. Musiikki lohduttaa, yhdistää, auttaa

jaksamaan ja tarjoaa tilan ilmaista itseään. Tästä näkökulmasta musiikin arvo tuntuu itsestään selvältä.

Todellisuus on kuitenkin monimuotoisempi. Monille musisointi – laulaminen, soittaminen, improvisointi tai liikkuminen musiikin mukana – voi tuntua epämurkavalta tai jopa ahdistavalta. Häpeä omasta äänestä, pelko epäonnistumisesta tai kokemus siitä, ettei ole ”musiikillinen”, rakentavat helposti etäisyyttä musiikkiin. Silti suuri osa näistäkin ihmisistä pitää musiikin kuuntelusta ja kokee musiikin tärkeäksi.

Ehkä musiikkikasvatuksen keskeinen kysymys ei siis olekaan, miten opetamme musiikkia, vaan miten rakennamme siltaa musiikki-intoisten ja musiikkikammoisten välille.

Siltaa täytyy rakentaa kahdesta suunnasta yhtä aikaa. Toisaalta tarvitsemme filosofista keskustelua: mitä musiikki oikeastaan on ja miksi se näyttää kuuluvan lähes kaikkiin kulttuureihin? Miksi musiikki on säilynyt opetussuunnitelmissa vuosikymmenestä toiseen? Toisaalta tarvitsemme kipeästi käytännöllisiä pedagogisia ratkaisuja – harjoituksia ja toimintatapoja, joiden avulla osallistuminen mahdollistuu mahdollisimman monelle.

Pohdin myös usein sitä, onko meillä yliopistossa, muutaman opintopisteen musiikkiopinnoissa, mielekästä yrittää opettaa kaikki mahdolliset instrumentit, musiikkikasvatukselliset teoriat ja ohjauskäytänteet tasaväkisesti kaikille opiskelijoille. Todennäköisesti ei. Vuodessa tai kahdessa ei ehdi oppia hallitsemaan kymmentä instrumenttia, varsinkaan jos lähtötaso on peruskoulun musiikkikokemusten varassa. Ehkä tärkeämpää olisi keskittyä siihen, millaiset pedagogiset käytännöt madaltavat osallistumisen kynnyksiä ja synnyttävät kokemuksen siitä, että musiikki kuuluu myös minulle.

Olen saanut kasvatustieteiden tiedekunnalta koulutustukirahaa pedagogisen osaamiseni kehittämiseen, ja tämän tuen avulla olen päässyt syventymään Orff-pedagogiikkaan. Kokemus on muistuttanut konkreettisesti siitä, kuinka merkittävää on, että yliopisto mahdollistaa myös opettajankouluttajien oman pedagogisen kasvun ja jatkuvan oppimisen.

Orff-opintoni olen suorittanut [JaSeSoi ry:n sivuilla esiteltyssä koulutuskokonaisuudessa \(https://jasesoi.com/?utm_source=chatgpt.com\)](https://jasesoi.com/?utm_source=chatgpt.com). JaSeSoi on suomalainen vapaan musiikkikasvatuksen yhdistys, joka on jo vuosikymmeniä kehittänyt Orff-pedagogista ajattelua, tarjonnut

täydennyskoulutusta ja rakentanut yhteisöjä musiikkikasvattajien ympärille. Yhdistyksen koulutuksiin voi osallistua ilman pääsykokeita tai aiempia opintoja, mikä tekee niistä poikkeuksellisen saavutettavia erilaisista taustoista tuleville opettajille.

Orff-pedagogiikassa musiikkia opitaan tekemällä, liikkumalla, kuuntelemalla, kokeilemalla ja luomalla yhdessä. Keskiössä ei ole täydellinen suoritus vaan osallistuminen. Viikon mittainen koulutusjakso taitavien kouluttajien ohjauksessa tarjosi paitsi uusia harjoituksia myös tärkeän muistutuksen siitä, kuinka vahvasti pedagogiset ratkaisut vaikuttavat siihen, kuka kokee olevansa tervetullut musisoimaan.

Ehkä juuri siinä on yksi vastaus kysymykseen siitä, mitä mieltä musiikkikasvatuksessa on: musiikin merkitys ei synny vain musiikista itsestään, vaan siitä, millaisia mahdollisuuksia rakennamme ihmisille osallistua siihen.

Kirjoittaja on musiikkikasvatuksen yliopistonlehtori Tua Hakanpää Turun yliopiston Rauman kampukselta kasvatustieteiden tiedekunnasta

Kuva: Suvi Harvisalo / Turun yliopisto

Categories: [musiikkikasvatus](#), [Osaaminen](#)

Share

